

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Trestně právní aspekty držení pornografie a jejího šíření, zejména prostřednictvím internetu

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: doktorské studium

2012

5. ročník SVOČ

Autor: JUDr. Jiří Krupička

Konzultant: prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

Čestné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do 5. ročníku Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla přihlášena do předchozích ročníků SVOČ či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK.

V Praze dne 18.4.2012

.....
Jiří Krupička

Trestně právní aspekty držení pornografie a jejího šíření, zejména prostřednictvím internetu

1. Úvod

Pornografie jako taková není jevem vůbec novým, s trochou nadsázky by její kořeny mohly sahát až do dob pravěkých v podobě různých jeskynních maleb výrazných svou sexuální tematikou či sošek pravěkých Venuší (např. v Čechách známá Věstonická Venuše či jedna z nejstarších nalezených Venuše z Hohle Fels¹), které však spíše symbolizovaly plodnost. Hranice mezi uměním, erotikou, uctíváním plodnosti a pornografií v dnešním slova smyslu byla vždy neostrá, ostatně pojem pornografie vznikl až v devatenáctém století ve Francii.² Tak tomu bylo zejména v době, kdy erotika byla součástí umění. To vše však změnil příchod fotografie a filmu, které umožňovaly vytvářet explicitní sexuální vyobrazení bez nároku na to být označována za jakékoliv umění. Záhy po vynálezu filmu bratry Lumièrovými v roce 1895 vznikla i filmová díla s erotickou tematikou, a to konkrétně *Le Coucher de la Marie* od Eugène Piroua z roku 1896.³ Otevřela se tak cesta vzniku pornografického průmyslu. Další milník v historii pornografie představuje příchod internetu, který znamenal boom pro její šíření a zpřístupnění.

Přijímání erotické a pornografické tvorby se v průběhu času velmi měnilo a lišilo se i v závislosti na konkrétním místě. Vnímání erotiky např. v Indii v průběhu středověku se tak značně odlišovalo od jejího přijímání, přesněji však odsuzování v puritánské Anglii. Tomu odpovídá i vývoj trestně právního postihu pornografie.

Tato práce se zabývá trestně právní úpravou držení a šíření či zpřístupňování pornografických děl s různou tematikou, a to zejména v internetovém prostředí. Ta totiž zažila v posledních pěti letech poměrně zásadní obměnu, která je nesena spíše v duchu rozšiřování trestní represe tohoto druhu kriminality.

¹<http://www.nature.com/news/2009/090513/full/news.2009.473.html>, zobrazeno 10.4.2012, 15:06 hod.

²<http://en.wikipedia.org/wiki/Pornography>, zobrazeno 10.4.2012, 16:25 hod.

³Bottomore, S.: "Eugène Pirou" in: Herbert, S., McKernan, L. eds.: *Who's Who of Victorian Cinema*, British Film Institute, 1996

První část práce je věnována úvodu do problematiky úpravy postihu šíření pornografie. Bude zde definováno pornografické dílo z různých úhlů pohledu, neboť aby bylo možné postihovat šíření pornografie, je třeba jej nejprve definovat, a určit tak rozsah trestní represe. Na tuto obecnou část naváže část popisující vývoj trestně právního postihu šíření pornografie, zejména pak od 90. let minulého století, neboť tak lze dobře ilustrovat tendence nejprve k zužování, následně však k rozšiřování trestní represe různých aktivit spojených s pornografií, a to zejména těch, které jsou určitým způsobem navázány na internetové prostředí. Závěrem nebude chybět ani autorovo zhodnocení stávající trestně právní úpravy šíření a držení pornografie.

2.1 Pojem pornografického díla

Pojem pornografického díla není v žádném právním předpise České republiky legálně definován. Legální definici pornografického díla nepřinesl ani nový trestní zákoník, když dle jeho důvodové zprávy není jeho součástí *„definice pornografického díla především s ohledem na to, že posuzování tohoto pojmu nečiní v praxi potíží. Ve smyslu platné judikatury se za pornografické dílo považuje jakýkoli předmět, který zvláště intenzivním a vtíravým způsobem zasahuje a podněcuje samotný sexuální pud. Současně takové dílo hrubě porušuje uznávané morální normy společnosti a vyvolává pocit studu.“* Autor této práce si tímto názorem není úplně jistý. Jinou definici pornografického díla totiž přinesl Ústavní soud ČR v usnesení ze dne 19.04.2004, sp.zn.: IV.ÚS 606/03,U 23/33 SbNU 453, podle kterého je pornografickým dílem *„jakákoliv věc, pokud uráží způsobem, který lze stěží akceptovat, cit pro sexuální slušnost. Pornografické dílo může u normální osoby vyvolávat sexuální vzrušení, vedle toho však může tuto osobu sexuálně znechucovat či odpuzovat. Test pornografické povahy díla, který by měl být aplikován obecným soudem, spočívá na posouzení, zda celkový dojem díla způsobuje morální pohoršení osobě s běžným cítěním“.* Z uvedeného je tedy patrné, že Ústavní soud na rozdíl od důvodové zprávy k trestnímu zákoníku a judikatury Nejvyššího soudu akcentuje v definici morální aspekty (vzbuzení morálního pohoršení), což i plně koresponduje s chráněným zájmem v případě trestního postihu pornografie, tj. veřejné morálky, ochrany před zvláštním druhem

obtěžování v oblasti mravnosti a mravní výchovy dětí.⁴ Tento objekt byl ostatně přímo vyjádřen v původním názvu trestného činu šíření pornografie, tedy ohrožování mravnosti. Rovněž odlišnou definici využívá současná trestně právní teorie, která naopak akcentuje sexuální stránku pornografie, když za „*pornografické dílo se považuje takové dílo, jehož jediným účelem je vyvolat (zvyšovat) sexuální vzrušení*“.⁵ Podobnou definici stanoví slovenský trestný zákon č. 300/2005 Z.z. v ustanovení § 132 odst. 2, podle kterého „*pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazení súlože, onoho spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku alebo zobrazenie obnažených pohlavných orgánov smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby*“.

Dle názoru autora této práce je výhodné definici pornografie vázat na obecné pojetí morálky, neboť vzhledem k posunu jejího obsahu v čase může tato definice přetrvat delší dobu. Jak již bylo nastíněno výše, vnímání, co ještě pornografií je a co už není, se v čase vyvíjelo a kupříkladu ještě na začátku 20. století by za pornografii byly označovány i některé dnešní hollywoodské trháky, kde při určitých scénách jsou jejich aktéři vyobrazení nazí přímo při souloži. Z toho důvodu se autor této práce přiklání k výše zmíněné definici Ústavního soudu ČR.

Za pornografické dílo však není možné považovat samotné zobrazení nahého lidského těla v adekvátní situaci (např. při koupání), umělecká díla, a to i když by vyvolávala sexuální vzrušení či vzbuzovala pocit studu, předměty pornografického charakteru historické hodnoty či předměty určené k vědeckým, osvětovým apod. účelům.⁶

2.2 Druhy a formy pornografie

Z hlediska intenzity se rozlišuje pornografie lehká („soft core“) a tvrdá („hard core“). Liší se od sebe zejména tím, že soft core detailně nezobrazuje penetraci pohlavních orgánů, buď k ní vůbec nedochází (typicky u „pouhého obnažování“), nebo je zakryta pohledu diváka ať už samotnými těly aktérů, nebo příkrývkou, kamerovými triky apod. U hard core pornografie se

⁴ Jelínek J. a kol.: Trestní právo hmotné. 2. vydání. Praha: Leges, 2010, s. 561

⁵ Idem.

⁶ Šámal, P. a kol.: Trestní zákoník II. § 140 – 421. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1695

adresátům naskýtá možnost penetraci genitálií (pohlavním orgánem, prsty, různými předměty) zcela detailně pozorovat.

Z kriminologického hlediska je třeba rozlišovat pornografii prostou a pornografii deviantní (zvrácenou)⁷, která zobrazuje pedofilní, sadomasochistické, zoofilní, nekrofilní apod. praktiky.

V tomto ohledu může být poměrně zavádějící dělení pornografie uvedené v komentáři k trestnímu zákoníku autorského kolektivu pod vedením prof. Šámala⁸, které člení pornografii podle obsahu na:

- a) tvrdou, v níž se projevuje násilí či neúcta k člověku nebo které znázorňuje pohlavní styk se zvířetem,
- b) pornografii dětskou
- c) pornografii prostou, kterou tvoří ostatní pornografická díla.

„Tvrdost“ obsahu první skupiny totiž při tomto dělení lze spatřovat pouze v tom, že jeho výroba a jiné nakládání zakládá trestní odpovědnost podle § 191 odst. 1 tr. zákoníku. Některá pornografická díla zobrazující neúctu k člověku navíc mohou být zařazena do „soft core“ pornografie...

Forma pornografického díla může být rozličná. Trestní zákoník je demonstrativně vypočítává jako písemná, fotografická, filmová, počítačová a elektronická. Lze si i představit pornografické dílo zachycené na zvukovém nosiči (gramofonová deska, audio kazeta, CD...) a ve formě plastiky (sochy). U písemných děl bude často obtížné rozlišit mezi „uměleckým“ literárním dílem a pornografií, zejména pokud je autor znám i neerotickou publikační činností. Jako typický příklad lze uvést román Guillauma Apollinaire Hrdinské činy mladého dona Juana⁹, který je doslova protkán explicitními popisy sexuálních praktik jednotlivých postav románu.

3.1 Vývoj trestně právního postihu držení a šíření pornografie do přijetí nového trestního zákoníku

⁷ Jelínek J. a kol., op. cit., s. 562

⁸ Šámal, P. a kol., op. cit., s. 1695

⁹ Apollinaire, G.: Les Exploits D'Un Jeune Don Juan. Paříž: 1907

Již původní říšský zákon trestní o zločinech, přečinech a přestupcích z roku 1852, který v Čechách a na Moravě platil až do roku 1950, postihoval uveřejnění pornografického díla, a to jako přestupek hrubého a veřejného pohoršení působící urážku mravopočestnosti nebo stydlivosti, za nějž hrozil trest tuhého vězení od osmi dnů až do šesti měsíců. Pokud však k jednání došlo tiskopisem, bylo toto kvalifikováno již jako přečin, který se trestal tuhým vězením od šesti měsíců až do jednoho roku.¹⁰ Podobně postih pornografie v rámci trestného činu ohrožování (ohrožení) mravnosti přejala trestní zákon z roku 1950 a z roku 1961, kdy bylo trestáno uvádění do oběhu nebo veřejné zpřístupnění tiskoviny, filmu, vyobrazení nebo jiného předmětu, které ohrožovaly mravnost, popř. jejich výroba nebo přechovávání za účelem uvedení do oběhu nebo jejich zpřístupnění.¹¹ Tato podoba postihu pornografie přetrvávala v nezměněné podobě až do 90. let minulého století, a tedy do příchodu tzv. informační společnosti.

Počátek 90. let 20. století se nesl v duchu liberalizace a dekriminalizace trestního práva a nebylo tomu jinak i v případě postihu pornografie. Již k 1.7.1990 došlo k novelizaci předmětného ustanovení § 205 tr. zákona z roku 1961 upravující trestný čin ohrožování mravnosti, která již v základní skutkové podstatě spojovala trestnost uvádění do oběhu nebo veřejné zpřístupnění

¹⁰ § 516 zákona č. 117/1852 ř.z. - Hrubá a veřejné pohoršení působící urážka mravopočestnosti nebo stydlivosti:

„Kdo vyobrazeními nebo smilnými činy mravopočestnost nebo stydlivost urazí hrubě a způsobem budícím veřejné pohoršení, vinen jest přestupkem a odsouzen býti má k tuhému vězení od osmi dnů až do šesti měsíců. Ale stalo-li se uražení takové tiskopisem, potrestati se má jako přečin tuhým vězením od šesti měsíců až do jednoho roku.“

¹¹ § 244 odst. 1 zákona č. 86/1950 Sb. – Ohrožení mravnosti:

„Kdo uvádí do oběhu nebo činí veřejně přístupnými tiskovinu, film, vyobrazení nebo jiný předmět, které ohrožují mravnost, nebo kdo takový předmět za tím účelem vyrobí nebo přechovává, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.“

§ 205 zákona č. 140/1961 Sb. - Ohrožování mravnosti:

„(1) Kdo uvádí do oběhu nebo činí veřejně přístupnými tiskovinu, film, vyobrazení nebo jiný předmět, které ohrožují mravnost, nebo kdo takový předmět za tím účelem vyrobí nebo přechovává, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu,

b) ohrozí-li takovým činem mravnost osoby mladší než osmnáct let, nebo

c) spáchá-li takový čin výdělečně“

pornografie, popř. její výrobu nebo přechovávání za účelem uvedení do oběhu nebo zpřístupnění se skutečnostmi dříve postihovanými podle skutkové podstaty kvalifikované vyjádřené v odst. 2 § 205 tr. zákona účinného do 30.6.1990.¹² Tato novela tak v podstatě sloučila odst. 1 a 2 předmětného ustanovení a činila napříště trestnou výrobu či zpřístupnění pornografie, jen pokud se tak stalo ve značném rozsahu, na dítěti, nebo výdělečně.

Zásadní změnou prošlo uvedené ustanovení tr. zákona k 1.1.1992. Poprvé byl do trestního zákona zaveden pojem pornografické dílo, přičemž v odst. 1 byl trestní postih výroby a šíření pornografie omezen pouze na její patologické (deviantní formy). Prostou pornografií pak mohl pachatel naplnit skutkovou podstatu trestného činu ohrožování mravnosti podle odst. 2 citovaného ustanovení jen v tom případě, kdy ji zpřístupnil dětem či na místě přístupné dětem vystavil. U obou odstavců hrozil stejný trest, a to odnětí svobody až na jeden rok, peněžitý trest nebo propadnutí věci. I tato novela proto znamenala omezení trestní represe pornografie jako takové a soustředila se jednak na postih deviantních praktik jako je dětská, sadomasochistická, zoofilní, nekrofilní apod. pornografie. Tato úprava platila více jak 10 let, tedy i v době, kdy začalo docházet k rozvoji a globalizaci internetu a s tím souvisejícím masovým šířením pornografie v kyberprostoru.

Na využívání internetu kriminálními živly reagoval zákonodárce (jak už to u tohoto druhu kriminality bývá obvyklé se zpožděním) v roce 1992 novelou trestního zákona č. 134/2002 Sb. Ta sice na jedné straně omezila trestnost výroby, šíření a jiného nakládání s deviantní pornografií pouze na pornografii dětskou, sadomasochistickou a zoofilní (nadále tak již nebyla trestná např. výroba pornografie nekrofilní nebo fekální), na druhé straně však rozšířila okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, a to o spáchání tohoto trestného činu jednak jako člen organizované skupiny (§ 205 odst. 3 písm. a) tr. zákona) a jednak pomocí masových médií (§ 205 odst. 3 písm. b) tr. zákona). Právě v tomto ustanovení bylo poprvé pamatováno na vyšší typovou závažnost zveřejňování a šíření pornografie pomocí internetu, neboť ten nabízí masové médium bezkonkurenčně nejlevnější s největším možným počtem adresátů. Při

¹² Srov. pozn. č. 11 výše

naplnění této kvalifikované skutkové podstaty hrozil pachateli trest odnětí svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitý trest.

Takto koncipovaný trestní postih pornografie zůstal až do konce roku 2007, kdy vstoupila v účinnost novela trestního zákona č. 271/2007 Sb., kdy zákonodárny sbor reagoval na nepřijetí návrhu nového trestního zákoníku, který měl provést rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie č. 2004/68/SVV ze dne 22. prosince 2003, o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii a zavést trestnost i pouhého držení dětské pornografie. Jelikož nepřijetí trestního zákoníku nebylo způsobeno navrhovanou změnou trestného činu ohrožování mravnosti, přistoupil zákonodárny sbor k jeho dílčí novelizaci v rozsahu zamítnutého návrhu trestního zákoníku.

Po více jak 50 letech došlo novelou k přejmenování trestného činu ohrožování mravnosti podle § 205 tr. zákona na „šíření pornografie.“ Mezi výčet forem pornografických děl bylo zařazeno i dílo počítačové a elektronické, které odráželo překotný rozvoj elektronických technologií. Dále bylo jako trestné označeno i kořistění z dětských, sadomasochistických a zoofilních pornografických děl a v neposlední řadě byla zvýšena trestní sazba za výrobu a jiné nakládání s postihovanými deviantními pornografickými díly již v základní skutkové podstatě na šest měsíců až tři léta. K razantnímu navýšení trestní sazby pak došlo v případě kvalifikovaných skutkových podstat v odst. 3 na 2 léta až šest let a tři léta až osm let v odst. 4 (nově zařazena). Došlo tak k vyšší diverzifikaci společenské závažnosti konkrétních podob šíření pornografie, kdy nejpřísněji bylo trestáno jeho spáchání v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu nebo jako člen organizované skupiny působící ve více státech.

Nově byla v roce 2007 zavedena trestnost samotného držení dětské pornografie, a to vložním § 205a tr. zákona. Sankcionováno bylo až dvěma roky odnětí svobody. Konečně byl v rámci zvýraznění trestní represe dětské pornografie do trestního zákona vložen ještě § 205b upravující trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie. Ten označoval za trestné jednání pachatele spočívající v přiměnění, zjednání, najmutí, zlákáání, svedení nebo zneužití dítěte k výrobě pornografického díla nebo kořistění z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, přičemž již

v základní skutkové podstatě hrozil poměrně vysoký trest odnětí svobody na jeden rok až pět let.

Novela z roku 2007 byla poslední novelou před přijetím nového trestního zákoníku v roce 2009. Po 17 letech poměrné liberalizace postihu pornografie přinesla citelné zpřísnění trestních sazeb, rozšíření okolností podmiňujících použití trestní sazby a takřka absolutní postih jakéhokoliv úmyslného držení a nakládání s dětskou pornografií.

3.2 Právní úprava v novém trestním zákoníku

Nový trestní zákoník byl přijat po dlouhých peripetích v roce 2009 a účinnosti nabyl od 1.1.2010. Jelikož úprava postihu pornografie na sklonku platnosti původního trestního zákoníku z roku 1961 vycházela z návrhu nového trestního zákoníku, nepřekvapí, že nový trestní zákoník postihoval pornografii v rámci třech různých trestných činů, z nichž první, šíření pornografie podle § 191 tr. zákoníku¹³, postihoval jednak zpřístupňování jakékoliv pornografie dětem a jednak vybrané formy výroby a šíření deviantních pornografických děl. Druhý trestný čin, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 tr. zákoníku¹⁴, nově nepostihuje pouze přechovávání dětské pornografie, ale i její výrobu, šíření a kořistění na ní, jak ostatně vyplývá i

¹³ § 191 odst. 1, 2 tr. zákoníku - Šíření pornografie:

(1) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo písemně, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo

b) na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

¹⁴ § 192 odst. 1, 2 tr. zákoníku - Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

(1) Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

(2) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

z nového názvu tohoto trestného činu. Postih výroby a různých forem šíření dětské pornografie tak byl zcela vyčleněn z úpravy trestného činu šíření pornografie podle § 191 odst. 1 tr. zákoníku a přesunut do tohoto samostatného (speciálního) trestného činu. Posledním trestným činem vztahujícím se k postihu pornografie je zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 tr. zákoníku¹⁵. Ten byl přejet ve zcela nezměněné podobě z předchozí úpravy v trestním zákoně účinné od 1.12.2007.¹⁶

Z hlediska trestní regulace pornografie první na první pohled patrnou změnou ve srovnání s předchozí úpravou přinesl tr. zákoník již tím, že uvedené trestné činy zařadil nikoliv mezi trestné činy narušující soužití lidí (nyní zařazených jako Díl 5. hlavy X – Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných), jak tomu bylo v původní úpravě, ale do hlavy III – Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Druhou dominantní změnou nové úpravy je přenesení postihu dětské pornografie do dvou samostatných trestných činů. Zákonodárce tím dal zcela jasně najevo, že ve středu jeho zájmu trestní represe pornografických děl je zejména postih dětské pornografie. To je vyjádřeno i poměrně značným snížením trestních sazeb u trestného činu šíření pornografie. Tak např. již v základní skutkové podstatě postihující výrobu a jiné nakládání se zoofilní a sadomasochistickou pornografií hrozí nyní pouze trest odnětí svobody až na jeden rok oproti 6 měsícům až tří let v případě původní úpravy. Podobně pokud pachatel spáchá trestný čin šíření pornografie např. veřejně přístupnou počítačovou sítí a naplní tak kvalifikovanou skutkovou podstatu ve třetím odstavci § 191 tr. zákoníku, hrozí mu trest odnětí svobody pouze na 6 měsíců až tři léta oproti dvěma letům až šesti let dle předchozí trestní regulace.

Úplné vyčlenění dětské pornografie dle názoru autora tohoto článku dobře vystihuje rozdílnost postihu dětské pornografie a ostatních deviantních forem pornografie. V druhém případě totiž je chráněna zejména veřejná morálka v sexuální oblasti, v prvním případě jsou však primárně chráněny děti před jejich zneužíváním pro pornografické účely. V případě šíření pornografie

¹⁵ § 193 odst. 1 tr. zákoníku - Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

¹⁶ Viz výše

jsou tak především chráněni její destinatáři ať už povšechně v podobě obecných mravů nebo konkrétně děti v případě § 191 odst. 2 tr. zákoníku. Ochrana osob či předmětů, které jsou v/na pornografických dílech zobrazeny či popsány již tak důležitá není.¹⁷ U dětské pornografie naopak trestní represe slouží k ochraně dětských aktérů, tedy osob účastnících se výroby pornografie. Vůdčí myšlenka k tomuto rozlišení je jednoduchá – tvrdší postih za zneužívání dětí k výrobě pornografie implikuje méně fakticky zneužívaných dětí. Tomu odpovídá i zvýšená trestní sazba u dětské pornografie oproti jejím ostatním deviantním formám.

Další změna v porovnání s předchozí úpravou nevychází ani tak z pozměněného znění § 191 až 193 tr. zákoníku, jakož spíše ze změny konstrukce trestní odpovědnosti za přípravu k trestnému činu. Ta nově zavedla podmínku, že k její trestnosti je třeba, aby tak trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanovil, navíc přichází v úvahu jen u zvlášť závažných zločinů, jimiž jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.¹⁸ Žádný z výše uvedených trestných činů podle § 191 – 193 tr. zákoníku obě tyto podmínky nespĺňuje, a to ani v nejvyšších odstavcích (maximální horní hranice trestní sazby je zde 8 let v případě § 192 odst. 4 a § 193 odst. 4 tr. zákoníku). Dle stávající úpravy v trestním zákoníku tak nelze trestně postihnout pachatele, kteří spáchání těchto trestných činů pouze připravovali.

Určitou korekci netrestnosti přípravy výroby a šíření dětské pornografie představuje samotný trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193, který lze považovat za předčasně dokonáný trestný čin, resp. za zvláště trestné účastenství na trestném činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií. Podle něj bude za dokonáný trestný čin odsouzen i např. pachatel, který svede nebo zláká dítě k výrobě pornografie, aniž by pornografické dílo začal vůbec vyrábět, tedy bude trestný za jednání, které materiálně představuje pouze přípravu k výrobě dětské pornografie. Podobně bude trestný i ten, kdo kořistí na účasti dítěte na výrobě dětské pornografie kupříkladu tím, že za úplatu dítě jemu svěřené k pornografické produkci

¹⁷ Ochranu zneužití zvířat k výrobě pornografie lze postihovat podle trestného činu týraní zvířat podle § 302 tr. zákoníku.

¹⁸ Srov. § 20 odst. 1 a § 14 odst. 3 in fine tr. zákoníku

každý týden přiveze...¹⁹ I zde se tak bude jednat o zvláště trestnou účast na trestném činu. Konečně lze za zvláště trestné účastenství pokládat i ustanovení § 192 odst. 2 al. 2 tr. zákoníku, které stanoví trestnost i za kořistění ze samotného pornografického díla (nikoliv však z účasti dítěte na její výrobě jako v předchozím případě).

Znění nového trestního zákoníku ovšem nezůstalo dlouho beze změn, což je i případ trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 tr. zákoníku. Ten byl novelou č. 330/2011 Sb., změněn v odst. 1 a 2 ohledně okruhu pornografických děl, na které dopadá postih dětské pornografie, i o díla zobrazující nebo jinak využívající *osobu, jež se jeví být dítětem*. Tato změna přinesla do značné míry další rozšíření trestní represe týkající se dětské (či zdánlivě dětské) pornografie. Toto doplnění se autorovi této práce jeví být dosti problémové a bude diskutováno mezi dalšími v následující části práce.

4. Vybrané problémové okruhy stávající právní úpravy

4.1 Vzájemný vztah jednotlivých ustanovení postihujících pornografii a případy vyloučení jednočinného souběhu

Rozdělení postihu výroby a šíření pornografie na trestné činy upravující pouze dětskou pornografii a na trestný čin šíření pornografie postihující ostatní druhy pornografie s sebou přineslo určitou změnu v náhledu na možnost jednočinných souběhů dotčených trestných činů. Podle nového trestního zákoníku tak trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 2 tr. zákoníku je speciálním ustanovením k trestnému činu šíření pornografie podle § 191 odst. 1 tr. zákoníku, neboť dopadá na zúžený okruh případů, a to konkrétně výrobu a šíření pouze pornografie dětské. V daném případě tak bude přicházet v úvahu jedině jednočinný souběh trestného činu podle § 191 odst. 2 tr. zákoníku a trestného činu podle § 192 odst. 2 tr. zákoníku, tedy pokud pachatel vyrobil nebo šířil dětskou pornografii za účelem ji zpřístupnit dítěti, což také následně učinil.

¹⁹ Šámal, P. a kol., op. cit., s. 1710, marg. č. 4

Zajímavý je rovněž vztah trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 2 tr. zákoníku a trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 tr. zákoníku. Jak již bylo uvedeno výše, představuje posléze uvedený trestný čin zvláště trestnou přípravu či pomoc k trestnému činu podle § 192 odst. 2 vztahujícího se k výrobě dětské pornografie, který je navíc přísněji trestný. Z toho vyplývá, že trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie je speciálním trestným činem a jednočinný souběh s trestným činem podle § 192 odst. 2 tr. zákoníku, pokud jde o výrobu, je vyloučen. Obdobně to platí o kořistění z dětského pornografického díla a z účasti dítěte na takovém pornografickém díle.²⁰ Na druhou stranu nebude vyloučen jednočinný souběh obou uvedených trestných činů, pokud po výrobě pornografického díla dojde následně k jinému nakládání s pornografickým dílem.²¹

Z výše uvedeného vyplývá, že ač lze považovat trestné činy postihující dětskou pornografii za speciální k trestnému činu šíření pornografie podle § 191 tr. zákoníku, přičemž trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 tr. zákoníku je navíc speciální k trestnému činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 2 tr. zákoníku, lze si (nejen teoreticky) představit případ takového jednání pachatele, které by naplnilo skutkovou podstatu všech uvedených trestných činů. Bylo by tomu tak, pokud by pachatel např. najmul dítě k výrobě pedofilního pornografického filmu, který by následně prodával dětem na ulici, popř. by jej zpřístupnil na webových stránkách, které by byly jinak určeny dětem, přičemž by takový postup zamýšlel od počátku. V takovém případě by naplnil (podle okolností) jak skutkovou podstatu trestného činu podle § 191 odst. 2 písm. a), resp. písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, tak i trestných činů podle § 192 odst. 2 al. 2, odst. 3 písm. b) a § 193 odst. 1 tr. zákoníku.

4.2 Možnost přísnějšího postihu pachatele, který šíří deviantní pornografii (ať už dětskou nebo sadomasochistickou či zoofilní) prostřednictvím služby elektronické pošty (e-mailu)

²⁰ K tomu viz. Šámal, P. a kol., op. cit., s. 1710, marg. č. 4

²¹ Jiný a zřejmě nesprávný názor zaujal kolektiv autorů pod vedením prof. Šámala, podle kterého by takový případ mohl být postižen jako souběh s trestným činem šíření pornografie podle § 191 tr. zákoníku. Srov. Šámal, P. a kol., op. cit., s. 1701, marg. č. 24

Ačkoliv judikatura k trestným činům podle § 191 a 192 tr. zákoníku není příliš rozsáhlá, již nyní se objevuje vícero rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, které se šířením pornografie zabývají. Až překvapivě se však tato rozhodnutí rozcházejí při řešení otázky, zdali je možné případy, kdy pachatel k šíření pornografie využije e-mail, možné kvalifikovat jako okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby podle odst. 3 písm. b) uvedených ustanovení tr. zákoníku, a pokud ano, tak zda jako spáchané „veřejně přístupnou počítačovou sítí“ či „jiným obdobně účinným způsobem“.²²

Z rozhodnutí Nejvyššího soudu lze vysledovat trojí přístup řešení této otázky:

První přístup reprezentovaný rozhodnutími sp.zn. 6 Tdo 1135/2010 a 4 Tz 79/2011 vychází z jednoduchého závěru, že přeposílání e-mailových zpráv s tematikou dětské pornografie do jiných e-mailových schránek dosud neustaveným osobám je uvedení do oběhu dětského pornografického díla prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě, pročež byla uvedená okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby naplněna.

Druhý přístup zastoupený rozhodnutími sp.zn. 3 Tdo 669/2011 a 3 Tdo 414/2011 zastává názor, že i když je rozesílání pornografických děl e-mailem uvedením do oběhu prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě, nejedná se vzhledem k důvěrnému charakteru e-mailových zpráv a omezenému okruhu adresátů o uvedení do oběhu způsobem veřejně přístupným, pročež nemůže být naplněn kvalifikační znak „veřejně přístupnou počítačovou sítí“. Pokud by však zprávy byly rozeslány většímu počtu adresátů, naplňovala by tato skutečnost znak „jiným obdobně účinným způsobem“.

Poslední přístup naznačený v rozhodnutích sp.zn. 8 Tdo 1467/2010 a 8 Tdo 407/2011 je doslova šalamounský. K jednoznačnému závěru totiž nedospívá, avšak nabízí eventuální řešení, a to že pokud rozeslání závadných e-mailů s postihovanou deviantní pornografií nenaplnuje znak

²² K tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4.5.2011, sp.zn. 3 Tdo 414/2011; ze dne 27.4.2011, sp.zn. 8 Tdo 407/2011; ze dne 1.6.2011, sp.zn. 3 Tdo 669/2011; ze dne 13.7.2011, sp.zn. 7 Tdo 687/2011; ze dne 12.1.2012, sp.zn. 8 Tdo 1467/2010; ze dne 29.9.2010, sp.zn. 6 Tdo 1135/2010 či rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.1.2011, sp.zn. 4 Tz 79/2010

„veřejně přístupnou počítačovou sítí“ (což však soud v rozhodnutích nikterak nezpochybňuje), je na místě zkoumat, zdali nebyl naplněn znak „jiným obdobně účinným způsobem“.

Podle autora této práce není ani jeden z uvedených názorů zcela bezchybný. K řešení tohoto problému je třeba vyjít jednak z výslovného znění jak ustanovení základní skutkové podstaty, tak i kvalifikované podle odst. 3. Zároveň je třeba znovu definovat pojem „veřejně přístupná počítačová síť“. Rozumí se jí funkční propojení počítačů do sítí s cílem vytvořit informační systém pracující s tzv. dálkovým přístupem, jakým je především internet a jiné podobné informační systémy.²³ Elektronická pošta je jedna ze služeb internetu, bez internetu by nebylo lze o elektronické poště hovořit (odhlédneme-li od elektronické pošty v rámci intranetových sítí).²⁴ Pokud tedy pachatel využívá k šíření e-mailovou poštu, činí tak veřejně přístupnou počítačovou sítí. K tomuto závěru ostatně dospěl i Nejvyšší soud takřka ve všech vyjmenovaných rozhodnutích.

Autor této práce se však nemůže ztotožnit se závěrem, že vzhledem k tomu, že v případě e-mailu nedochází k šíření závadného obsahu způsobem veřejně přístupným, nemůže být naplněn znak veřejně přístupnou počítačovou sítí. Takovou podmínku totiž zákon vůbec nestanoví. K tomu lze dospět zejména porovnáním se základní skutkovou podstatou (ať už podle § 191 odst. 1 tr. zákoníku či § 192 odst. 2 tr. zákoníku), kde se alternativně postihuje „učinění veřejně přístupným“. Stejně tak se však trestá neveřejné „dovezení, vyvezení, provezení, nabídnutí, zprostředkování, uvádění do oběhu, prodání nebo jiné opatření“. Na druhou stranu je však naplnění znaku spáchání trestného činu „veřejně přístupnou počítačovou sítí“ vázáno na hledisko, zdali je toto dostatečně účinné, a to v poměru se spácháním „tiskem, filmem, rozhlasem, televizí“ či jiným případům spáchání pomocí internetu (srov. slova „nebo jiným obdobně účinným způsobem“). Pro naplnění předmětného znaku tak nebude důležitý pouze technický aspekt, že se tak stalo prostřednictvím internetu (tedy veřejně přístupnou

²³ Šámal, P., Půry, F., Rizman, S.: Trestní zákon. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 1231, shodně též Šámal, P. a kol., op. cit., s. 1699, marg. č. 18

²⁴ Autor zde nadbytečně necituje rozsáhlé definice internetu a elektronické pošty, v tomto smyslu lze plně odkázat např. na usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 8 Tdo 407/2011, kde jsou tyto pojmy definovány i s odkazem na odbornou literaturu.

počítačovou sítí), ale i aspekt potenciální účinnosti takového jednání, tj. jak velký dopad může mít.

Z uvedeného tedy zřejmě vyplývá, že je třeba odmítnout závěr o eventuálním posouzení, tj. pokud nebude shledáno naplnění znaku veřejně přístupnou počítačovou sítí, je možné ještě uvažovat o jiném obdobně účinném způsobu (v pořadí třetí uvedený názor), neboť „jiný obdobný způsob“ v tomto případě může sloužit pouze jako měřítko naplnění aspektu účinnosti znaku „veřejně přístupnou počítačovou sítí“. Zcela shodný argument poslouží i k vyvrácení druhého shora uvedeného závěru. Ze stejného důvodu je konečně třeba odmítnout i první prezentovaný kategorický závěr, že v případě využití e-mailových zpráv musí být znak „spáchání veřejně přístupnou počítačovou sítí“ naplněn vždy, když budou obvyklé případy, že rozeslání e-mailu nebude učiněno podobně účinným způsobem jako v případě filmu, tisku, televize, atd.

4.3 Trestnost tzv. virtuální dětské pornografie

V literatuře²⁵ se po zavedení trestnosti držení dětské pornografie objevily polemiky ohledně trestnosti tzv. virtuální (zdánlivé) dětské pornografie, tj. případy, kdy v pornografickém díle není znázorněno dítě skutečné, ale např. počítačem vytvořené (animované) nebo literárně popsané, popř. je v díle zobrazena osoba sice existující, ovšem se vzhledem dítěte, ačkoliv již dosáhla věku 18 let. Názory na její trestnost se v tomto směru dosti lišily, argumentováno bylo jak výkladem historickým, tak i teleologickým.²⁶ Tento problém měla vyřešit shora uvedená novela trestního zákoníku, která doplnila rozsah pojmu dětské pornografie i na pornografická díla „zobrazující osobu, jež se jeví být dítětem“. Důvodová zpráva k této novele k tomuto lakonicky poznamenává, že se jedná „o transpoziční bod článku 1 písm. b) Rámcového rozhodnutí Rady 2004/68/SVV ze dne 22. prosince 2003 o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii, v němž se dětskou pornografií rozumí materiál, který znázorňuje skutečné dítě, ale i materiál obsahující realistické zobrazení neexistujícího dítě.“ Pokud tomu tak je, proč

²⁵Šámal, P. a kol., op. cit., s. 1704, marg. č. 5; dále např. Jelínek J. a kol., op. cit., s. 559; Herczeg, J.: Virtuální dětská pornografie: Zločin bez oběti? In: Vanduchová, V., Gřivna, T. (red.): Pocta Otovi Novotnému k 80. narozeninám. Praha: ASPI, Wolters Kluwer, 2008, s. 42

²⁶Srov. idem.

legislativec nezvolil shodný pojem „realistické zobrazení neexistujícího dítěte“? Jediné racionální vysvětlení tak může být, že zákonodárce chtěl prolnout do jednoho pojmu jak případy uměle vygenerovaných dětí, tak případy, kdy v pornografickém díle je zobrazena skutečná dospělá osoba, avšak vykazující znaky dítěte. Výsledný efekt se však jeví být neuspokojivý, dle názoru autora této práce by bylo vhodné využít definici obsahu pojmu dětské pornografie shodně s uvedeným Rámcovým rozhodnutím, které je v tomto směru stručné, jasné a výstižné, namísto takto nejednoznačného vymezení.

Bez ohledu na výše uvedené se autor této práce nemůže ztotožnit se zavedením trestnosti držení, výroby a šíření virtuální dětské pornografie. V těchto případech zdánlivé dětské pornografie totiž nedochází při její výrobě k zneužívání dětí, což je hlavní důvod kriminalizace dětské pornografie. Jelikož pedofilie jako taková nelze ani vyléčit ani potlačit, je zcela zásadní, aby bylo zamezeno jejím projevům (zejména sadistickým, tzv. nepravým pedofilům²⁷) v reálném světě, tedy sexuálnímu zneužívání dětí a dalším sexuálně motivovaným útokům. Některé studie přitom uvádějí, že stíhání produkce animované pornografie nezvyšuje prevalenci sexuálních deliktů spáchaných na dětech, popř. tvrdí opak.²⁸ Z tohoto pohledu pak není důvod takového jednání trestat. Jako argument pro kriminalizaci nemůže obstát ani odkaz na povinnost provedení uvedeného Rámcového rozhodnutí, neboť to umožňuje ve svém čl. 3 odst. 2 trestní odpovědnost za výrobu a držbu zdánlivé dětské pornografie nezavést. Toto přepínání trestní represe se tak dle názoru autora této práce jeví být spíše krokem politickým k vyhovění populistického požadavku na potírání pedofilie, než reálnou potřebou reagovat na společenskou škodlivost daného jednání.

5. Závěr

Trestně právní postih držení a šíření pornografie zaznamenal v čase poměrně značný vývoj poznamenaný zvraty takřka o 180°. Nejprve bylo trestné jakékoliv zveřejňování pornografie,

²⁷ Blíže k problematice pedofilního pachatele např. Čírtková, L.: Forezní psychologie. Plzeň: Nakl. Aleš Čeněk, 2004, s. 185 a násl.

²⁸ Diamond, M., Uchiyama, A.: Pornography, Rape and Sex Crimes in: Japan, International Journal of Law and Psychiatry, 1999 sv. 22, s. 1-22

následně došlo k určité liberalizaci, kdy trestné bylo pouze šíření deviantní pornografie, aby nakonec trestní represe tohoto druhu kriminality byla vystupňována na absolutní zákaz i pouhého držení dětské pornografie, a to dokonce dětské pornografie virtuální.

Autor této práce tento vývoj po obecném výkladu o pornografickém díle podrobně rozebírá a ukazuje na něm jednotlivé tendence k postihu pornografie ve společnosti. V druhé části se pak práce věnuje vybraným trestně právním otázkám týkajícím se držení a šíření pornografie vyplývající ze stávající hmotně právní úpravy v trestním zákoníku, konkrétně možnostem jednočinného souběhu trestných činů podle § 191 až § 193 tr. zákoníku, možnostem naplnění kvalifikačního znaku „veřejně přístupnou počítačovou sítí“ v § 191 odst. 3 a § 192 odst. 3 v případě, že je pornografické dílo rozepisováno elektronickou poštou, a trestnosti virtuální dětské pornografie.

V případě vzájemného vztahu trestných činů postihujících držení a šíření pornografie autor dospívá k názoru, že tyto jsou vzájemně ve vztahu speciality. Vzhledem k širšímu dosahu jednotlivých základních skutkových podstat v předmětných ustanoveních však v určitých případech jednočinný souběh těchto trestných činů zcela vyloučen není.

Ohledně naplnění znaku „veřejně přístupnou počítačovou sítí“ je autor toho názoru, že v případě e-mailového rozepisování trestaných deviantních pornografických děl je třeba splnění nejen podmínky samotného využití internetu jako veřejně přístupné počítačové sítě, která bude splněna vždy, ale i podmínky dostatečné účinnosti takového šíření, podobné jako v případě filmu, rozhlasu, televize či např. uveřejnění na webových stránkách.

Konečně je dle autora přepínání trestní represe i na držení virtuální pornografie přehnané a ve svém důsledku může být kontraproduktivní. V tomto případě totiž není touto kriminalitou ani nepřímo postiženo dítě, protože není rozdíl pro odlišný postih virtuální dětské pornografie a jiné deviantní pornografie. Navíc je aktuální úprava definice dětské pornografie zahrnující i pornografii virtuální poměrně nevhodně konstruována, jak je v dnešní době obvyklé nevhodnou transpozicí na věc dopadajícího Rámcového rozhodnutí EU. Vzhledem k aktuálnímu stupňování

postihu dětské pornografie a náhled veřejnosti na ni však nelze jakékoliv uvolňování v této oblasti očekávat.

Literatura a internetové prameny

Literatura:

Apollinaire, G.: Les Exploits D'Un Jeune Don Juan. Paříž: 1907

Bottomore, S.: "Eugène Pirou" in: Herbert, S., McKernan, L. eds.: Who's Who of Victorian Cinema, British Film Institute, 1996

Čírtková, L.: Forenzní psychologie. Plzeň: Nakl. Aleš Čeněk, 2004

Diamond, M., Uchiyama, A.: Pornography, Rape and Sex Crimes in: Japan, International Journal of Law and Psychiatry, 1999 sv. 22

Gřivna, T.; Polčák, R. (eds.): Kyberkriminalita a právo. 1. vydání. Praha: Auditorium, 2008

Herczeg, J.: Virtuální dětská pornografie: Zločin bez oběti? In: Vanduchová, V., Gřivna, T. (red.): Pocta Otovi Novotnému k 80. narozeninám. Praha: ASPI, Wolters Kluwer, 2008

Jelínek, J. a kol.: Trestní právo hmotné. 2. vydání. Praha: Leges, 2010

Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010

Šámal, P., Půry, F., Rizman, S.: Trestní zákon. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2001

Internetové prameny:

<http://www.nature.com/news/2009/090513/full/news.2009.473.html>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Pornography>

Anotace

Tato práce se zabývá problematikou trestně právních aspektů držení a šíření pornografie, a to zejména v internetovém prostředí. V první části se autor věnuje definici pornografického díla a jeho různým druhům a formám. Druhá část pak zobrazuje vývoj trestně právního postihu držení a šíření pornografie, který vedl až ke stávající úpravě v novém trestním zákoníku, který se vyznačuje důsledným trestáním jak držení, tak i výroby a šíření dětské pornografie, a to i pokud je v díle zobrazeno dítě pouze virtuální či dospělá osoba, která však jako dítě vypadá. V poslední části jsou diskutovány tři vybrané problémy stávající úpravy, konkrétně možnost jednočinného souběhu trestných činů postihujících pornografii, otázce naplnění kvalifikačního znaku „veřejně přístupnou počítačovou sítí“ v případě rozesílání pornografických děl prostřednictvím elektronické pošty a právě právní úpravou postihu držení virtuální dětské pornografie.

Klíčová slova

Pornografické dílo, držba a šíření pornografie, virtuální dětská pornografie, e-mail

Abstract

This paper deals with the issue of criminal law aspects of the possession and dissemination of pornography, especially through the internet. The first part of this thesis contains a brief introduction into the definition of “pornographic performance” and its different forms and types. The second part describes the development of the legal recourse of pornography in the Czech criminal law, which eventually led into the present legal regulation in the new Czech Criminal Code and which is characterized by the extension of the criminal repression targeted on the child pornography, including the so called virtual child pornography. The last part of this paper devotes to the selected issues regarding the present legal regulation. In concrete, it deals with the possibility of the so called ideal concurrence of crimes regulating the pornography, the fulfillment of the qualified element of “committing the crime via the publicly accessible computer network” while disseminating the pornography by the means of electronic mail. Finally, it also deals with the criminal regulation of the possession of the virtual child pornography.

Key words

Pornographic performance, possession and dissemination of pornography, virtual child pornography, e-mail